

Nro. 21.

A' FELS. CSASZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Indült Bétsből, Kedden September 10-ik napján
1805-ik éltendőben.

Német Ország.

Strafsburgból Sept. 1-ső napján irták, hogy ott egy Frantzia táborrol beszéltettek, a' mely a' Felső Rénusi Departamentomban fogna formálodni: arra az esetre pedig, hogy ha a' szárazon való hadakozás tsakugyan általálna kezdődni, a' Frantzia és Pruszszus Országglószékek már meg egyeztenek volna abban, hogy egy úgy nevezett *Demarcations* vagy *Neutralis Lineát* esmérjenek meg; a' melybe a' Frankoniai Kerület is belé tartozna. —

Heidelbergából így irták Sept. 2-kán: —
„A' Rénus bal partjáról jövő hírek szerént. ott nagyon nevededik a' Franczia seregek száma; már

40 ezer emberekre számlálják őket, és azt mondják, hogy 14 napok alatt 80 ezerre fog telni a számok.

Nagy Britannia.

Londonból, Aug. 20-kán. Admirális *Nelson*, Admirális *Stirling* egyetemben, Angliába váratlanul haza érkezének. Az ő megérkezésekről és megérkezéseknek környülállásairól, ilyen tudósítások érkeztek Londonba. —

Plymouthból Aug. 17-kén. *Glory* nevű Lineahajónk az Adm. *Stirling* vezérlése alatt, a *Morrior* nevű 74 ágyus hajóval egyetemben, a Kanálisi hajós seregtől, megföldoztatás végett tegnap ide bévevének. Azt a hirt hozták, hogy az ellenségnek már most a Ferrolli kikötőhelyben, minthogy a Rocheforti hajós sereg is oda kötöttki, 40 Linea hajói vannak.

Portsmouthból Aug. 18-dikán. Admirális *Nelson* a *Viktory* nevű 100 ágyus, és a *Superb* nevű 74 ágyus hajókkal, tegnap reggeli 6 órakor megérkezék. A nevezett két hajók, kontumatzia (tilztulás) tartás alá vettettek. —

Lord *Nelson*, a ki a Gibraltari tengerfzorosan Jul. 26-kán jöttki, mindenütt a Portugallus, Spanyol, és Frantzia partok mellett evezett-el. Megértvén Ferrolnál az egygyesült ellenséges hajós seregnek ott-létét, a vezérlése alatt lévő 11 Linea hajókat azonnal két felé osztotta, és 9-tzet *Brest* eleibe Adm. Cornwallishoz küldvén, maga kettővel, a mellyek feljebb megnevezettek, haza evezett. Mihelyest a tengeri dolgokra ügyelő Kantzellaria az ő megérkezését megtudta, haladék

nélkül sebess postát küldött Wimbledonba Minister-
Puthoz.

A' Lord *Nelson* egészsége, a' ki Egyiptom-
tól fogva a' Napnyugoti Indiai tengerig 's onnét
meg vizsgálta Európáig, a' Villeneuve keresése miatt
néhány ezer mérföldnyi útat tett, egy kevésbé
meggyengült, a' melyre nézve meg is írta volt
még Napnyugoti Indiából, hogy onnan való viz-
ságr-ezhetése után ki fogja egy ideig nyugodni
magát. Ez úttal nem vala barátja a' szerentse.
Az Angliai partra való kiállásakor nagy *hurrah!*
hiál által fogadta ott az oda gyülekezve lévő so-
kaságról. — Min hogy a' *Viktory* nevű hajó a'
Gibraltari öbölben jáván találkozott az ott lévő
hajókkal is, tehát neki is a' tisztulás' törvényei alá
kellott magát vetni, a' melyre nézve megérkezé-
se után nem léphetett ki Lord *Nelson* a' partra
mind addéig, míg a' Porthsmouthi vám kormányo-
zóhoz a' következő levelet nem írta: — „

„A' *Viktory*ról, Aug. 18 kán. Midőn ezen
hajó, a' vezérlésem alatt lévő hajós sereggel 27 na-
poknak előtte Gibraltárt oda hagyta: akkor a' hi-
deglélés az ott lévő őrző seregben telyességgel nem
uralkodott. Attól sem tartottak, mint Doktor *Fel-
lows* nékem belzéllette, hogy ki fogna ütni. A'
vezérlésem alatt lévő hajós seregnek több részét
Aug. 15-kén hagytam el az Adm. Cornwallis se-
regénél, a' melly időben minden hajóinon töké-
letes jó egészség uralkodott. Sem a' *Viktory*n sem
a' *Superben* vintsen egygyetlenegy beteg is, olyan,
a' kinek ilpotályra volna szüksége,“ a' mellynek
igaz - volta felől betsülletemnek elvesztése alatt vá-
lalok kezefféget. — „

„*Nelson Bronte.*

Ma a' Tengeri Kancellaria látogatására ment Nelson itt Londonban. — Az úgy nevezett Oppozitio' részin lévő Levelek nem kevésbé vádolják Adm. Cornwallis-ért, hogy Caldernek, míg Ferről előtt állott, több Fregátokat és egyéb hadi hajókat nem küldött segítségül. — Hogy a' Ferróli ellenséges Lineahajókat 40-re számlálják, nem tsuda már most, minekutánna tudjuk, hogy tsak a' Gourdon és Grandellana vezérlések alatt eddig ott állott Fr. és Sp. egygyesült hajós seregben 17 Linea hajók vagynak, a' mellyeken 13 ezer emberből álló katonasereg ül.

Augusztus 12-kére virradó éjjel és még az azt megelőzőt napon is, olyan rettentő ágyúzás volt Boulogne előtt, hogy az Anglus parton lévő Doweri és Deal-i ablakoknak üvegeik öszfze hasadoztak. Meg 12-ik reggel is tartván az ágyúzás, véghetetlen nézők sokasága borította el partjainkat. Jól meg lehetett száz ellenséges hajókat számlálni, mellyek a' Boulognei kikötőhelyből az öbölbe kiálván, és hadi rendet formálván, a' miéinkel verekedtek. A' partyainkon lévő lármaágyuk kilövettetvén, gyalog seregeink az első lövésre kilottak, a' lovasság lónyergeléshez látott, az ágyuk' eleibe lovak fogadtattak, és így vártuk az ellenséget, a' mellynek azonközben mint a' következő megmutatta a' kiszáílásra semmi valóságos tzeleja nem volt még ezen alkalmatossággal, hanem kétség kívül tsak partjainkat akarta fel lármaezni és tengeri katonáit gyakorolni. — Hogy ezen történet után Adm. Keith a' maga ház-népit a' tenger mellől Londonba visszra küldötte volna, ezt ma egy átallyában költeménynek lenni jelen-

tik leveleink. — A' véllünk általellenben lévő Fr. partok oly módon meg valának Calais-től fogva Boulognéig Aug. 16-kán Császárijok neve napja tiszteletére világosítatva, mintha egészen tűzbe lettek volna borítatva, a' mellyek felett szünet nélkül sürüen emelkedtek az ég felé a' tűz-szóró, külömbkülömb színnel lángoló, és ropogó rakréták.

Londonból Aug. 22-kén. , Lord Nelson a' mult hétfün estve jöve-bé egy postakotsin Londonba. A' hol tsak magát ez a' nagy tengeri vezér mutatja, mindenütt nagy örvendezéssel fogadtatik. Londonba való béérkezésekor a' hajóslegények ki fogták kotsija elöl a' lovakat és magok vonták-bé a' városba. — Midőn Admirális Cornwallist Brest előtt Nelson elhagyta, 38 Lineahajók tartották bészárva a' Bresti kikötőhelyet. — Nelsont szerentsésnek mondják lenni némely leveleink, azért, hogy a' 40 Lineahajókból álló Ferrolli ellenséges hajós sereggel, öfzfe nem találkozott, mint-hogy ilyen nagy erő elöl bajosan szaladhatott volna el, megverekedni pedig velle nem lett volna tanátsos. — Most még tsak azt az Anglus hadi hajós ofztályt lehet féltetni, a' melly Kadixot tartja-bé zárva, hanem ez is könnyen béveheti magá a' Gibraltari kikötőhelybe, ha valahogy a' Ferrolli egygyesült hajós sereg feléje találna közelíteni.

Caldert ismét elküldötte Adm. Cornwallis egy hajós Ofztállyal Brest elöl Ferrol felé, hogy tartsa szemmel az ellenséget, és figyelmezzen annak mozdulásaira. Ezt azután tselekedte Adm. Cornwallis, minekutánna Nelsonnal találkozáván és

vélle egygyetértvén az ő Lineahajóit is, sőt minden apróbb használható hajóit magához vette. — *Nelsonról* még ma nem lehet bizonyos irni. Nemélyek azt mondják, hogy egy ideig falán fog egészsége helyreállítása végett tartzkodni; mások azt erősiük, hogy Adm. Keith, a' ki eddig a' Boulognei ellenséges hajós sereget szemmel tartotta, már most 10 Linea hajókkal Ferrol elzibe a' Caler segittségére menvén, ennekutánna Nelson fogná azon partjainkat a' Boulognei Frantzia expedizio ellen vé telmezni, a' melyeket eddig Keith vé telmezett. E' sz- rént Nelson vólua kinézve arra, hogy Bonapartéval, a' kifzallás alkalmatosságával, sz mély sea meg víh ffon. Hogy a' Londoni szabad írók, a' Nelson vé telen hazaa- éikezésére külömbkülömb féle jegyzéseket tesznek, a' nem tsuda az e' őtt, a' Londonnak hírit allotta.

A' napnyúgoti Indiai leg újabb tudositások között majd leg kifzabb neveze est em találunk. — *Dessalines*, vagy *Első Jakab Császár*, új Konstituziót tsinált és adott St. Domingo szigetén a' tölle függő Feketéknek.

A' Napkeleti Indiai további tudositások sz- rént, igaz a', hogy a' mi ezen Indiai tsatázásaink között még egyben is el nem vesztettünk annyi tisztet és közembert, mint Bhurpoore várának hijába való ostromlása alatt: de nem igaz a', hogy maga Holkar is ezen várban lett vólua, tsak a' Rajah, (a' Bhurpoorei Fejedlem) vó t jelen és kórmányozta a' vár' oltalmaztatását ilyen vitéz módon. Ez a' Baurpoorei tartomány, egy az Indiai leg termékenyebbek, és magokat leg jobban bírók között. Lakosai mind egy ág vagy eredet

téliót, egymással tartanak, és Fejedelmekhez hű-
 égesek. Az Anglus Fő Kormányozó Wellesley
 paraantsólta volt, hogy rárohanással és minden to-
 vábbi haladék nélkül foglaltassa-el a' mi Fővezérünk
 Gen. Lake, Bhurpoore várát. Az Anglus Indzsi-
 nörök ellenben igen ellenzették a' hirtelenke-
 dést. —

Egy rend kívül való Udvari ujságban jött-ki
 Londonban: hogy *Psyche* nevű, 36 ágyus Fran-
 zia Fregátot, a' melyet 280 emberekkal Kapit.
Bergeret vezérelt, Anglus Kapitány Lambert a'
 St. Fiorenzo nevű Fregát vezére, elfogott légyen.
 A' tsata 3 oráig és 20 minutáig tartott. Hinni
 sem lehet azt a' bátorságot, a' mellyel ez a' két
 hajó tsatázott. A' nevezett Fr. Kap. Bergeret még
 az utóbbi háboruban is hadi fogságra esett volt
 az Anglusokhoz és derék tengeri tisztnek írják len-
 ni. A' mostani alkalmatossággal le nem bortsátot-
 ta zárlóját addig, míg 136 emberei rész szerént
 meg nem ölettettek, vagy meg nem sebesedtek. A'
 mi Fiorenzo nevű Fregatunkon mind egygyütt 48
 ember esett-el vágy sebesedett-meg. Mint maga
 Bergeret Kapitány mondja, annyi vesztés után az
 emberi iszeretet által indittatott-fel zárlójának le-
 bortsátására, hogy a' több életben lévő embereit
 életben megtarthassa.

Londonból, Aug. 23-kán. A' Ferroli ellen-
 séges nagy hajós sereg, 28 vállogatort Linea ha-
 jókkal onnét ismét kievezett, a' melyről ilyen
 tudósítást függesztének-ki ma a' *Loyd* kavéhá-
 zában: —

„A' Tengeri Kancellariából, Aug. 23 kán.
 Admirál Cornwallistól egy tudósítás érkezett, a'

melly 19-ikben indúlt a' Bressi öbölből. A' tudósítás az *Iris* nevű FregátKapitányától *Bracétól* való, a' ki azt írja benne, hogy ő az ellenséges hajós sereget Aug. 13-kán estve a' Ferroli kikötőhelyen kívül látta. Az egész sereg 27 vagy 28 Lineahajókból, 5 Fregátokból, és 3 Briggekből állott, és útját az Észak és Napnyugot között eső lineának vette volt. Ugy vélekedett Kapitány *Brace*, hogy csak azon estve jött volna ki az ellenség a' kikötőhelyből.

Az ellenségnek ilyen hirtelen lett kivezéséből szemlélhetjük, hogy igen sietteti hadi munkáit. Előbb kivezett a' kikötőhelyből, hogy-sema' miéink egy számos hadi hajókból álló sereggel az ő bészárására a' kikötőhely szája előtt megjelenhetek volna. Villeneuve, Gravina, Grandellana, Dumanoir, Magon, és Gourdon, Frantzia és Spanyol külömbkülömb rangú tengeri vezérek eveztek ki *Ferrolból* ezen szép számú ellenséges hajós sereggel és kormányozzák azt.

Mint haljuk még 14-ikben is éppen a' tájjon látta *Najade* nevű Fregátunk ezen ellenséges hajós sereget, a' hol az *Iris* 13-ikban látta volt, a' melyből a' következik, hogy Adm. *Calder*, a' kit 22 Linea hajókkal Aug. 17-kén küldött el Adm. *Cornwallis* a' Bressi öbölből *Ferrol* felé, oda 19-ikben vagy 20-ikban megérkezhetett, 's ha az ellenséget az Északi szél még akkor is ott találta tartoztatni, *Calder* őtet még ott találhatja, és véile megverekedhetik, ha akar. Hanem meg kell vallanunk, hogy az ellenséget a' szerentse által egy idő ólta oly erőssen segítetteti látjuk, hogy csak vékony reménségünk lehet ahoz, hogy *Calder* őtet *Ferrolnál* találhassa.

Frantzia Ország.

Párisból, Aug. 24 kén. — A' 22-ik Juliusi győzedelmet, a' melly után *Villeneuve* a' vezérlése alatt lévő hajós sereget a' Ferrolival öfzfze tsatolta, és a' melynek következése vólt az, hogy a' tengernek ránk nézve egy ily nevezetes pontján leg alább 40 Linea hajókból álló hadi erők megfélzkelheffe magát, tengerpartjainkon mindenütt nagy szolenitással hirdettette ki Országólzékünk.

A' Boulognei hajókról sok ezer katonaság, a' melly már azokra felült volt, a' szárazra ismét visszafszállott. — A' mi egyéb eránt a' szárazon lehető hadakozáft illető híreket nézi, ezek itt Párisban is közönségesek: de nem egézfzen hiszik őket. Beszéllik, hogy 60 ezertől fogva 100 ezerig való emberrel fognának seregeink szaporittatni. — Az Anglusokat oly régen fenyegető kiszállásról úgy ítélnék a' Párisiak, hogy: noha a' készültek Boulognénél mostanában olyan tüzeffen tétetnek is, hogy így még soha sem, még az 1798 dik esztendő béli nevezetes fenyegetődzések' alkalmatosságával sem tétettek; 's noha Gen. Marmont a' Skotzia, Augereau az Irlandia, a' Császár maga pedig az egyenesen Angliába készülő seregek fő vezérjeknek lenni, nyilván hirdettetnek, &c, tsakugyan könnyen más időre halasztódhatik ez a' kiszállás még mostanról is. A' tartalék seregek, a' mellyek már a' tenger partok felé útban voltak, a' visszafszatérésre és a' Rénus felé való közelgetésre, parantsolatot vettek; a' Hünningeni, Landai, Máintzi, és egyéb Rénus mellyéki varakban lévő őrző seregek nagy siettséggel megfzaporittattak; tsak Strafszburgba 3 Lovas és 5 Gyalog Regementek várattatnak

minden órán. *Metzhez* nagy ágyúzó sereg rendeltetett; a' tenger partokra gyülekezett és leg alább 200 ezer emberekből álló sereg azonközben, a' Rénusi és Olasz országi nagy készületek mellett is leg kifibbé nem kevesedik, pedig tsak a' Nápolyi vidékekre 10 emberből álló újabb Frantzia sereg indúlt bé a' Stralzburgi örző sereg pedig már 20 ezer emberekből áll.

Az Olasz országban lévő Fr. fegyveres seregeknek fő vezérjek még mind ez ideig Marschall *Jourdán*: azoknak a' Fr. seregeknek vezérjek pedig, a' mellyek Alsatziában és Lotharingiában gyűlnek öfzfe, némelyek szerint Marschall *Bessieres*, mások szerint pedig Marschall *Davoust*, *Maffena*, *Lecourbe*, és *Macdonald*, még ma is Komandó nélkül vannak. — A' Nápolyi tartományokba rendeltetett újabb Frantzia seregek, már folytatják útjokat *Hetrurián* és a' Pápa Státusain által arra felé.

Párisból Aug. 29 kén. A' Császár ő Felsége e. h. 27-kén annak a' fegyveres osztálynak mustráját tartotta *Ambleteuse* mellett, a' melynek Marschall *Davoust* a' vezére. — (Ezt a' jelentést a' Párisi *Moniteur* adván-ki egy átalyában megtzáfolja azt a' hirt, hogy a' Császár Aug. 23-kán a' *Boulognei* seregtől Párisba visszra indúlt volna.) —

Ugyantsak a' *Moniteur* telzi az *Anglus* tudósításokra a' következő jegyzést: — „Az a' *Psyche* nevű Fr. Fregát, a' mellyről most írják az *Anglus* levelek, hogy a' *Fiorenzó* nevű *Anglus* Fregát által az *Indiai* tengeren elfogattatott volna, éppen nem a' *Státus'* hajója, 's nem is Fregát, ha-

nem csak egy Bourdeaux béli prédáló hajó volt. De ez különben is egy olyan régi ujjság, hogy a' mi kereskedőink már ez előtt két hónappal tudták.

Olafz Orfzág.

Nápolyból, Aug 13-kán. A' 26-diki rettenetes földindulástól fogva több a' félek nem történtek vidékeinken, és a' megfélemlert lakosok már meg kezdetek vala honnyaiban nyugodni: hanem a' *Vezuv* hegye néhány napok óta ismétlár-mázni kezdvén, újj félelemmel töltötte szomszédjait. Az ő tövében lévő *Torre-del-Grecco* és *Annunciata* nevü két városok lakosai, minden betesebb felkelhető vagyonaikat magokhoz véve elfutottak. A' *Vezuv* hegye tegnap elivéli 10 órákor valósággal hozzá is kezdett a' tűzök rettene es okadásához, azon a' száján, a' mellyet az 1794 ik elztendőben nyitott volt fel. A' komló tűzmoslék (lava) 4 olafz mértföldnyi távolságra folyt ki belőlle, és végezetre reggeli 3 óra tájban jutott a' tengerpartjához. A' hegy mellett csak hamar két árra oszlott a' tűz folyó, és azután ismét egygyüvé találkozván, egy valóságos szigetet formált. A' hol a' tengerbe kifolyt, egész egy meg-aludt szénhegyet tsinált, a' melly a' tengerre nyúlik. A' tűzmoslék által elborított vidék 20 minúrákig volt az irtoztató láng által béborittatva, a' melly a' szemnek ugyan elég szép de az elmének igen félelmes ábrázatban mutatta magát. A' fák fejéres, mága a' tűzmoslék pedig veress lángal égtek. A' tűzmosléknak a' tengerbe való szaka-

dásakor a' víz erőssen kezdett habzani, és rettenetesen keringő örvények támadtak benne. Ez a' tűzokádás azonközben egy embernek sem okozta halálát, és remélteni lehet, hogy ezután már földindulás sem fog leg alább egy ideig támadni a' környéken. A' szőlő hegyekben, kertekben, és egyéb effélékben nem kevés kárt okozott.

A' *Nápolyi* szamorú történetekről, a' mellyek ezen szép vidékeken Jul. 26-kától fogva Aug. 13-kára virradó éjjelig megbetsülhetetlen károkat okoztak, ezeket jegyezhetjük-meg summáson egy érdemes tudósítónak leveléből: — „

A' Julius 27-kére virradó éjjelnél rettentőbb éjtzakát még képzelni sem tudnék; ilyent még Nápoly vároffának lakosai sem értek többet. Erve 10 óratájban egy közönséges gyülekezetben lévén, a' ház' padimentoma egyszerre csak ingani kezdett a' lábunk alatt mint a' bölső, a' falak retsegni, ropogni, 's hasadozni kezdettek, az ablakok széllyel pattogzottak, az asztalok és székek egymásra dőlingeztek, és a' palota padlásárúl mint az eső úgy hullott-le a' vakolás. Valami egy minuta telt-el ekképpen, a' melly alatt három igen nagy tafzításokat éreztünk alólrúl fel-felé. Az emberek egymáshoz ölelkezve tartózkodtak. Ezen első ingásnak megszünése után miönyájan az utzára szaladtunk-ki, a' mellyen a' legvegő egészfszen pórral és fővényel volt eltelve. Én innen egyenesen a' Largo di-Castello nevü piatzra szaladtam, a' hol félig mezitelen férjfiak, aszfzonyok, gyermekek, és vémek sokaságát találtám egygyütt, kik közzül sokak ájuldozva heverésztek a' földön, mások pedig

sirtak, ordítottak, vagy imádkoztak. Későbbre¹, t. i. 11 és 1 óra tájban ismét történt kétrend béli ingás, de a' mellyek keménységekre nézve az elsőhöz nem is hasonlítottathattak. A' Procezsziojárás egész éjjel tartott; és a' Politzia egész ereje szerént vigyázott, hogy a' roszsz emberek a' szerentsétlenek inségít tolvajkodások által ne neveljék. Duca-d'Ascoli nevű Politziaiminnisterről elmondhatjuk, hogy emlékezetoszlopot érdemelve, a' kinek köszönni lehet, hogy nagy vigyázása által a' Lazaronikat és fogjokat zabolán tudta ily zürzavarok között tartani. Jul. 27-kén reggel a' nap' feljötével lehetett leg előbb jól szemlélni a' rettentő romlást. Nem maradt ezen nagy városban, Nápolyban, egy ép ház; a' mellyek egészzen özfze nem omlottak özfze hasadoztak; a' legnagyobb épületek, templomok, paloták, és klastromok szemléltetnek leomlóféiben lenni. Van példa, a' hol a' 24 lábnyi vastagságú köfal is meghasadott. Ezen irtóztató éjjeltől fogva Aug. 5 kéig igen kevés ember hált Nápolyban a' házában, hanem a' mezőkön vagy a' piatzokon. —

Ezen félelmes napok alatt nagy nyughatatlansággal ohajtottuk mint szabadulás jelét a' *Vezuv* hegye tűzinek kiomlását, annyival is inkább, hogy a' földnek még Aug. 1 ső, 3 ik, és 6 ik napjain is éreztük néhány gyenge mozgásait: a' *Vezuv* hegye ellenben egész máig semmit nem ujított, éppen tsak Aug. 1-ső napján hallatott valami 3 oráig tartó zúgas a' hasában: hanem ma ugyan teve dolgot ez is; az irtóztató zúgas után előbb egy rettenetes füstoszlop tekeredett-ki a' szájából

felfelé, a' melly nem soká hasonló rettentő nagyságú tűzfelzoppá változott által. Végrezetre omlani kezdett belőlle a' tűzmoslék olyan bőséggel, hogy annak árja negyedfél óra alatt a' tengerhez jutott, 's abba ifzonyú süvöltéssel folyt-bé. Szerentsére Portici nevű falú és a' hegy között vévén folyását, csak holmi szőlő- és egyéb kertek, magános majorok, &c. lettek prédájává; helyég egy sem. Az embereknek elég idejek volt mindenütt az előlle való elszaladásra: noha csakugyan halljuk, hogy néhány háznépet elborított volna; de e' nem bizonyos. Ezen munkáját a' Vezuvnak mint jótémént úgy nézik a' Nápolyi lakosok, és azt hiszik, hogy ha Jul. 27 ke előtt kezdette volna a' tüzet hánni, az akkori föld-indulás nem történhetett volna, a' melly ezt a' szép országot oly hirtelenséggel így megrongálá. "

A' későbbi tudósítások szerént leg rettentesebb nyomait hagy ez a' földindulás a' *Molisei* Grófságban, a' hol azon irtóztató ejtzaka láng is omlott vagy rohant-ki a' földből; a' hol eddig *Bojano* feküdt, ott most csak egy nagy tó látszik; *Fomento* mellett pedig tűzokádó örvény fokado'tt. Az *Abruzzoi* Kormányozószerék a' katonaság által hajtotta özfize a' népet, hogy az özfize omlott városokban és falukban az épületek omlásaik alá temettetett holt-telleteket kikeresvén rendesen eltemessék, mint-hogy külömben könnyen dög-halált okozhattak volna. Az egész Nápolyi Brodatomban mint egy 20 ezerre telzik az ezen földindulás által megöletett emberek számát: hanem még a' bizonyos felizámlálás nem érkezett be minden helyekrol. A' kart csak Nápoly városában 4 vagy 5

millió (2 forintos) Dukatokra számlálják. Az egész országban vallott kár megmondhatatlan.

E l e g y e s D o l g o k.

A' *Helvoetsluysi* kikötőhelyben ki készült Hollandiai hajósereget Oberster *Sebastiani* fogja vezérelni.

Most már magok is meg vallyák az Angliai kereskedők, hogy az Antigoából Európa felé jövő 15 Anglus kereskedő hajókat, az egyesült, Francia Spanyol sereg el rablotta, a' mellyeken volt Indiai productumok 400 ezer font sterlingre betsültetnek. Ellenben azzal vigasztalyák magokat, hogy azon Francia fregat, melly azon kereskedő hajókat a' Martinique szigetbe kifirte, két Anglus fregátra találván, mind a' 15 hajót meg égettette, ne hogy azokkal együtt kezébe essen az ellenségnek.

* * *

T u d o m á n y b e l i J e l e n t é s.

A' Wefzprémi V. Tractusnak Senióra, és egyfzersmind a' Veres Berényi H. C. T. Ekklesiának igen érdemes Predikátora T. T. *Fábian József* Ur, Wefzprémben a' Számmer Mihály Ur tipografiájában két hasznos munkát nyomtattatott nem régen, következő titulusok alatt:

1. *A' Boroknak természetésekről, készítésekről és el tartásokról való értekezést, fordítatott Chaptalból.* Ez a' könyv remek munka maga nemiben, és a' ki a' *Chaptal* Chemiára tar

tozó munkáit esméri, el gondolhattya, mi kerülhetett ő tőlle ebben a' materiában is.

2. *Prédikátori Tárház* s. a. t. *Első kötet* 4 fogásban, mellyek között a' három első fogásban mind válogatott materiákról való rövid prédikáziók, vagy rajzolatok, a' negyedikben pedig Agendák találtnak.

Az *elsőnek* az árja 45 kr. — A' másodiké 2 forint. Mind a' kettő találtnak *Pestben* Kiss István, Eggenberger és Inffitoris Uraknál; *Szekesfejevárron* Lang Urnál; *Pápán* Könyvkötő Zsoldos Urnál; és *Veres Berényben* a' Kiadónal.

* * *

T u d ó s i t á s.

Tajnai *Tajnay János és Antal* testvér atyafiak szándékoznak a' magok tulajdon meneséből, melly a' Fels. Udvari Tanátsnak véleménye szerént is Magy. Országban az első közzé számlaltatik, 200 ellő kantzákat idei szopos tsikaikkal együtt licitatio által el adni. — Melly licitationak terminusát Tek. Torontál Vármegyében helyeztetett, és privilegiatus *Nagy Kikinda Mező Várossal* határos *Tisza Hegyes* nevü helységben September 30 ik, és October 1-ső napjaira rendelték, — A' ki azomban a' licitation kívül nagyobb számmal akarna Kantzákat venni: ne terheltesen Tajnay Jánosnál akár Komárom által Ó Gyallára utafitandó levelek által, akár személyesen a' jövő September 20-ik napjáig jelenteni.

P, D.